

N:o 124.

Af herr **J. Persson** i Arboga m. fl., *angående förbättrade lönevilkor för kontorsbiträden vid statens jernvägar.*

Genom den lönereglering för personalen vid statens jernvägar, som fastställdes af 1897 års Riksdag, bestämdes årsarfvodet för den klass af betjente inom denna personal, som benämnes kontorsbiträden, till lägst 600 kronor och högst 1,080 kronor med sex mellanliggande löneklasser och 60 kronors ökning för hvarje högre klass utom den sista, i hvilken ökningen stiger till 120 kronor. För genomlöpandet af denna löneskala och uppnåendet af högsta löneklassen fordras i regeln 17 års väl vitsordad tjänstgöring som ordinarie kontorsbiträde.

Redan vid 1897 års riksdag framhölls från flere håll otillräckligheten af dessa lönebelopp, särskildt med hänsyn till arten af kontorsbiträdenas tjänstgöring och det dryga ansvar, som med densamma vore förenadt. Denna uppfattning kom äfven till uttryck i en inom Andra Kammaren vid sistnämnda riksdag väckt motion, n:o 154, af herr A. Hedin, som föreslog lägsta arfvodets höjande till 720 och högsta arfvodets till 1,200 kronor. För sistnämnda ökning talade särskildt den omständigheten, att kongl. jernvägsstyrelsen i sitt år 1892 afgifna förslag till nytt aflöningsreglemente funnit skäligt att föreslå 1,200 kronor såsom maximiarfvode för manliga kontorsbiträden. 1893 års jernvägskomité, hvilken afgaf sitt betänkande i oktober 1895, hade emellertid varit af en annan mening, och i öfverensstämmelse med dess förslag utföll Riksdagens beslut så, som här ofvan sagts.

ökning i form af inqvarteringsersättning, och anställde i styrelsen i Stockholm, hinna de till 1,200 kronor i lön utan motsvarande inqvarteringsbidrag. Då man på dem har ganska stora pretentioner i fråga om arten af tjänstgöring — de få vikariera för tjänstemän, sköta telegraf o. s. v., de användas såsom biljettförsäljare, få tjänstgöra som biträden vid uppörd, mottaga betalning, uträkna godslistor o. s. v. — är det icke mer än rättvist och af vigt, att man icke håller dem på alltför låg aflöningsståndpunkt och derigenom inleder dem i frestelse».

Då nu Kongl. Maj:t i statsverkspropositionen till iöfverande Riksdag (sjette hufvudt. n:o 12) föreslagit förbättring för vissa andra grupper af personalen vid statens jernvägar, hvilkas ställning, i likhet med kontorsbiträdenas, af herr generaldirektören betecknats såsom »särdeles behjertansvärd», synes konsekvensen i afseende på rättvisa och billighet fordra, att äfven de sistnämnda komma i åtanke till erhållande af hjälp i sin betryckta ställning.

För att denna hjälp skall blifva effektiv, kan efter vårt förmenande begynnelsearfvodet för manligt kontorsbiträde näppeligen sättas lägre än till 840 kronor, och då kongl. jernvägsstyrelsen redan år 1892 fann skäligt att föreslå 1,200 kronor såsom högsta årsarfvode, synes detta numera, efter de under tiden inträdda prisförändringarna å nästan alla oundgängliga lifsförnödenheter, böra utgå inom närmast högre löneklass med 1,500 kronor, hvartill torde böra komma inom hvarje löneklass förmånen af fri bostad och vedbrand in natura, hvaremot beklädnadsersättning till visst belopp i månaden synes för denna, liksom för andra grupper af personalen, vara lämpligare och för personalen fördelaktigare än de dem enligt nu gällande bestämmelser tillkommande uniformspersedlar.

Samma skäl, som tala för en förbättring af de manliga kontorsbiträdenas lönevilkor, torde utan vidare få anses gälla äfven för en motsvarande förbättring af de qvinliga kontorsbiträdenas. Om då de förres begynnelsearfvode flyttas tre klasser högre upp på löneskalan, och detsamma iakttages med de senares, kommer de qvinliga kontorsbiträdenas begynnelsearfvode att utgöra 780 kronor, hvilket icke torde anses för högt, sådana lefnadskostnaderna äro för närvarande och säkerligen äfven förblifva under en längre framtid. Efter samma beräkningsgrund skulle deras högsta arfvode kunna uppgå till 900 kronor, hvilket ej heller synes vara för mycket efter elfva års ansträngande tjänstgöring som ordinarie.

På grund af hvad vi nu anfört, tillåta vi oss vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte besluta,

1:o) att de vid statens jernvägar anställda manliga kontorsbiträdenas årsarfvode skall från och med ingången af år 1902 utgöra lägst 840 kronor och högst 1,500 kronor, med mellanliggande löneklasser och rätt till uppflyttning från lägre till högre löneklass enligt gällande aflöningsreglemente;

2:o) att de manliga kontorsbiträdena dessutom skola från och med ingången af år 1902 vara berättigade att i stället för inqvarteringsersättning erhålla fri bostad och vedbrand in natura samt beklädnadsersättning till lika stort belopp, som är eller kan blifva för andra medlemmar af personalen inom motsvarande tjänstegrad faststald;

3:o) att de vid statens jernvägar anställda qvinliga kontorsbiträdenas årsarfvode skall från och med ingången af år 1902 utgöra lägst 780 kronor och högst 900 kronor, med mellanliggande löneklasser och rätt till uppflyttning från lägre till högre löneklass enligt gällande aflöningsreglemente.

Stockholm den 27 januari 1901.

J. Persson.

J. Bromée.

Gust. Österberg.

C. J. Hammarström.

W. Styrlander.

I motionens syfte instämma:

Joh. Nydal.

S. J. Kardell.